

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Universitatea *Transilvania* din Brașov

Bd. Eroilor 29, 500036 Brașov, Romania, Tel/Fax: +40 268 410525, +40 268 412088

www.unitbv.ro

RAPORT DE EVALUARE AL COMISIEI DE ABILITARE

Din data de: 09.07.2016

Numele și prenumele candidatului: **PUCHIANU Carmen Elisabeth**

Titlul tezei de abilitare: **Literatur als Performance. Germanistische Forschung und Lehre im Spannungsfeld der Performativität oder Unterwegs zu einem Konzept angewandter performativer Studien (Literatura ca performance. Cercetare germanistică din prisma performativității sau În drum spre studii performative aplicate)**

Domeniul de studii universitare de doctorat: **FILOLOGIE**

Denumirea Instituției Organizatoare de Studii Universitare de Doctorat (IOSUD) unde a avut loc ședința publică de susținere a tezei de abilitare: **Universitatea Transilvania din Brașov**

Punctele tari ale tezei de abilitare:

Această teză de abilitare este foarte rotund și inteligent construită pentru că o teză de abilitare presupune găsierea firului conducător al propriei identități științifice, didactice, operațiune care nu e întotdeauna una ușoară. Titlul tezei ni s-a părut foarte bun și concludent pentru personalitatea doamnei Carmen Elisabeth Puchianu, și el exprimă o personalitate cu multiple valențe: cercetător, dascăl, performer, scriitoare. Construcția oferită de dna Puchianu este una foarte fericită, implicând realmente reflecția asupra ceea ce face, asupra meseriei. Există un dialog cu sine în construcția carierei, lucrurile au decurs parțial neplanificat în cariera domniei sale, dar a găsit un liant plin de substanță între domeniile de interes științific.

Așa cum ne spune Hans Robert Jauss, în disciplina noastră este importantă știința bricolajului. Această teză e un model de succes în bricolaj: găsierea unui fir identitar credibil în *performativitate*. Multe dintre lucrurile pe care le-a efectuat dna Puchianu se vor înscrie pe un făgaș, se vor înscrie într-o direcție de cercetare bine stabilită și coerentă. Cunoscând cartea pe care a scris-o despre Thomas Mann – o carte plină de idei interesante - performativitatea regăsită aici înseamnă a vedea efecte postmoderne în proza marelui autor german. Este cu totul de apreciat și înclinația către genul dramatic și performanța teatrală chiar în calitate de profesor, ceea ce reprezintă un act performativ în fața studenților.

Elementul impresionant și oarecum excepțional al tezei de față este creativitatea și includerea cercetărilor de germanistică în studiile performative pornind și de la contactul multicultural al literaturii de expresie germană din România.

Este de admirat preocuparea pentru performativitatea teatrală, prezența corporală ca act fundamental al hermenuticii. Sunt laudabile interesul, pasiunea și înclinația pentru performativitate într-un sens foarte larg, credibil, și toate acestea legitimează o carieră de cercetător al literaturii și de germanist care intenționează să adâncească această abordare.

Punctele slabe ale tezei de abilitare:

Teza nu are puncte slabe evidente, se pot formula totuși anumite recomandări, precum o lărgire a spectrului cercetării, în sînjul celei realizate despre Thomas Mann, către alte personalități literare similare, precum Hermann Hesse, Hermann Broch, Robert Musil. De asemenea, continuarea proiectelor de cercetare empirică începute cu revista *Karpatenrundschau*, la o anvergură mai mare, posibilă cu ajutorul viitorilor doctoranzi, asupra revistei *Neue Litteratur* și a rolului extraordinar jucat de această publicație în dezvoltarea literaturii de expresie germană din România.

Întrebările formulate de comisie și răspunsurile candidatului / Observațiile comisiei / Rezultatul votului:

1. Prof. dr. Andrei CORBEA-HOISIE

Întrebare: Cum se corelează literatura lui Thomas Mann cu performativitatea și activitatea didactică?

Răspuns C. E. P.: Recitindu-l pe Thomas Mann, mi-am dat seama că modelul performativității poate funcționa, aplicat și cu studenții, când nu putem vorbi de germanistica practică imediat după 1989. Acum trebuie să găsim o modalitate de a aduce studentul la text. Studenților mei le arăt prezența corporală în învățarea limbilor străine. Voi continua în această direcție, adaptând continuu metodele de predare și fiind conștientă de riscuri.

Întrebare: Interesul dvs. față de anumite teme s-a materializat și în propunerea un proiect de cercetare legat de *Karpatenrundschau*, conceput foarte inteligent. Ați ales această revistă din loialitate locală?

Vă sugerez un proiect de mai mare anvergură, cu germaniști nu numai din Brașov, care să reia o problemă foarte sensibilă, anume istoria Revistei *Neue Litteratur* și modul în care această revistă a contribuit la supraviețuirea literaturii de expresie germană din România, în condiția plecării din țară a scriitorilor.

Răspuns: M-am gândit la aceste lucruri, dar am observat că au mai existat inițiative în acest sens. *Neue Litteratur* este publicația care a susținut literatura de expresie germană cu cea mai mare energie. Această literatură nu s-ar fi putut manifesta așa în anii 1970-80 fără această revistă. Mă gândesc la o colaborare cu alte universități din România, având în vedere anvergura studiului.

2. Prof. dr. Maria SASS

Am colaborat cu dna Puchianu de mulți ani și cunosc foarte bine activitatea sa. Această teză este foarte bună, titlul *Literatura ca performance. Cercetare germanistică din prisma performativității sau În drum spre studii performative aplicate* este concludent pentru dna Puchianu, exprimând caracterul unei personalități complete: de cercetător, dascăl și scriitoare.

Întrebare:

În ce măsură ați avut interes în Joachim Wittstock în calitate de creatoare, de scriitoare?

Răspuns:

Pe Joachim Wittstock îl redescopăr de fiecare dată, este un scriitor mult mai avangardist, postmodernist decât este aparent. Apreciez la el ironia din discursul său narativ; recent descopăr un text de tip kafkian surprinzător, ca și lirica lui. Ascunde calități uimitoare. M-am ocupat de Wittstock și pentru că Wittstock este cumva marginalizat de germaniștii din România. Totuși, el evoluează de la o carte la alta și merită investigat.

3. Prof. dr. Roxana NUBERT

Observații: A fost o prezentare pe măsura așteptărilor, m-a frapat îmbinarea elementelor de creativitate, calitatea de scriitor, care v-a dat posibilitatea să realizați o teză și o prezentare în care se îmbină inteligența cu creativitatea. Această îmbinare reprezintă și premisa în actul de predare și în includerea germanisticii în studiile performative.

Cunosc activitatea de predare, cercetător și editor ale dnei Puchianu, pe care le apreciez. De asemenea, apreciez evoluția cercetării de la Thomas Mann la Joachim Wittstock, preocuparea pentru lirica de expresie germană din România, activitatea de editor al unei revistei meritorii de specialiști din țară. Este de apreciat și preocuparea pentru perspectiva reorientării învățământului de limba germană din România, având în vedere nivelul slab de limbă al studenților noștri actuali. Sunteți o personalitate deosebită a germanisticii din România și o scriitoare de expresie germană de mare talent.

Întrebare: Intenționați să reluați ideea de proiect pe tema revistei *Karpatenrundschau*?

Răspuns: Studiarea revistei *Karpatenrundschau* mi s-a părut realizabilă ca temă de proiect, o să reiau ideea. Lucrez în continuare cu masteranzii și cu colegii la dezvoltarea acestui proiect.

Întrebare: Ca actor și regizor ați avut ca model teatrul german din Sibiu sau Timișoara?

Răspuns: M-a interesat, dar nu cred că urmez un model. M-a ajutat mult colaborarea cu tinerii, dar și cu teatrul din Timișoara și cu Sibiu.

4. Conf. dr. Adrian Lăcătuș

Întrebare: Care sunt temele de cercetare pe care le oferiți tinerilor doctoranzi, pe lângă cea a performativității, care implică o calitate personală și nu poate fi transferată către oricine?

Răspuns: O temă este legată de literatura de expresie germană corelată de literatura română, ceea ce ar stimula schimbul de valori; cred că e mult potențial de cercetare în acest domeniu. Sunt de exploatat segmente tematice în interiorul temei principale, cum ar fi scrisul în contexte politice diferite. Totodată o să încurajez studii interdisciplinare. Interdisciplinaritatea înseamnă a introduce instrumente și modele noi, iar performativitatea o consider un instrument de lucru, ceea ce ar continua la nivel de doctorat și tematica masteratului nostru.

CONCLUZIA COMISIEI DE ABILITARE:

Comisia se retrage pentru deliberare.

La revenirea comisiei, președintele de comisie prezintă rezultatul propus de comisia de specialitate:

În concluzie, comisia de abilitare constată, în unanimitate, următoarele:

Teza de abilitare, precum și întreaga activitate științifică și didactică a candidatei reflectă o personalitate riguroasă și plurivalentă, cu competențe depline în exercitarea calității unui viitor conducător de doctorat. Comisia de specialiști recomandă cu deplină convingere acordarea atestatului de abilitare doamnei conferențiar doctor Carmen Elisabeth Puchianu.

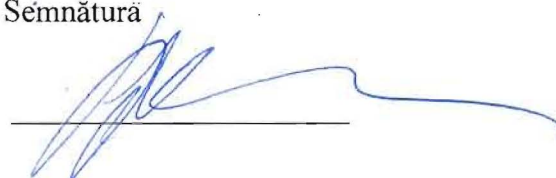
În încheierea ședinței, se dă cuvântul candidatei.

COMISIA DE ABILITARE

Nume și prenume:

Semnătură

Prof. dr. Andrei CORBEA-HOISIE
Universitatea *Alexandru Ioan Cuza*
din Iași

Prof. dr. Maria SASS
Universitatea *Lucian Blaga* Sibiu

Prof. dr. Roxana NUBERT
Universitatea de Vest Timișoara

